

A MENNYISÉGTAN-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI
SZAKIRODALOM 1885-ben.

Összeállították: *Jahn Károly* és *Dr. Benkő Gábor*.

A) Mennyiségtan, mennyiségtani-természettan
és esillagászat.

a) Mennyiségtan és mennyiségtani-természettan.

Mathematikai és természettudományi Értesítő. Kiadja a magyar tud. akadémia. Szerk. *König Gyula* III. köt. 188⁴/₅. Budapest. *Rados Gusztáv*. Egy a geometriában fellépő szám elméleti problémáról. 178—184. l. — *Ugyanaz*. Az algebrai függvények elméletéhez. 185—187. l. IV. kötet. 188⁵/₆. 1—2 füzet.

— *Vályi Gyula*. A többszörösen perspectív tetraederek. 6—8 l.

Természettudományi Füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Szerk. *Valló Vilmos*. Temesvár. 1885. IX. kötet. — *Dorogi A.* A kör egyenlete.

Iskolai Értesítők. — *Baranyai Balázs*. A láncszabály összeadása a III-ik osztályban. A Jászberényi főgymnas. ért. 17—22 l. — *Ferenczi József*. A determinansok alkalmazása Doctor G. szerint. A váci kath. főgymn. ért. 1—179. l. — *Inczedy Ágoston*. A mennyiségtan módszeres kezelése a gymnasiumban. A pécsi kath. főgymnas. értes. 1—31. l. — *Dr. Klug Lipót*. A másod-rendű kúp és henger felületek áthatási görbéje. A pozsonyi főreal. ért. 19—28. l. — *Orbán Lajos*. A kettős tétel. Sümeghi real. ért. 3—13 l. — *Szirtes Ignác*. Egyszerű geográfiai fókálózat szerkesztése. Páncsovai állm. realgymnas. értes. 3—15 l.

Önállóan: *Mauritz Rezső*. Közönséges számtan. 5-ik kiad. Budapest. Eggenberger. — *Kiss E. János*. A geometriai alaktan elemei. Budapest. Franklin társ. — Ára 1 frt. — *Dr. Schmidt Ágost*. Számtan.

Dr. Mocnik Ferencz 24-ik kiadása után átdolgozva. Lampel Robert. — *Bogyó Samú* és *Novák Sándor*. Feladatok a kereskedelmi számtanhoz. Budapest. Kókai Lajos. 1886, — Ára 1 firt. — *König Gyula*. Analysis. Bevezetés a mathematica rendszerébe. Első kötet. Budapest. Eggenberger.

b) Csillagászat.

Mathematikai természettudományi Értesítő. III. köt. *Konkoly Miklós*. Az ó-gyallai csillagvizsgáló közleményei. I. Astrophysikai megfigyelések 1884-ben. 87—88 l. — II. A napfoltok és a napfelület megfigyelése 1884-ben. 88 l. — *Gothard Jenő*. Az 1884 évi megfigyelések a herényi astrophysikai observatoriumon. 90 l. — *Konkoly Miklós*. 615 álló csillag spectruma. 91—92 l. — Hálló csillagok megfigyelése a magyar korona területén 1884-ben. 92—93 lap. — *Ugyanaz*. A napfoltok gyakoriassága 1872—1884-ig. 156—157 l. — *Ugyanaz*. Adatok Jupiter physikájához, az 1883—1884-iki oppositioról. 157 l. — *Schulhof Lipot*. Az 1873-iki VII. számú Coggia-féle üstökös pálya számítása. 169—172. l. — IV. kötet 1885/6 1—2 füzet. *Konkoly Miklós*. A napfoltok megfigyelése 1885 első felében. 8—9 l.

Természettudományi Közlöny. Kiadja a m. kir. természet-tudományi társulat. Szerk. *Szily Kálmán*, *Fodor József* és *Paszlavszy József*. XVII. kötet. Budapest. — *Heller Ágost*. Az 1884. október 4-iki holdfogyatkozás. 298—299. l. — *Ugyanaz*. Az új csillag a nagy Andromeda ködben. 416—420 l. — *Dr. Lakits Ferencz*. Az új csillag az Andromeda ködben. 509—511. l. — *Dr. D. M.* Mesterséges éjszaki fény. 511. l.

Természettudományi Füzetek. — Temesvár. IX. kötet. *Valló Vilmos*. Egy új elmélet a nap melegének forrásáról. 31—32 l. — *Ugyanaz*. Új csillag az égen. 39. l.

B) Természetten és légtünetten.

a) Természetten.

Mathematikai természettudományi Értesítő III. köt. *B. Eötvös Loránd*. A folyadékok felületi feszültségének összefüggése a kriticus hőmérsékkel. 54—73 l. — *Schuller Alajos*. Tartós higany contact. 74—81. l. — *Klupáty Jenő*. A folyadékok közti válasz felületek

feszültségéről. 94—108 l. — *Antolik Károly*. Gyűrűcsöves Higanylég-szivattyú. 135—139 l. — IV. kötet. 188⁵/₆. 1—2 füzet. *Dr. Kövesligethy Radó*. A folytonos spectrumok elmélete. 10—11. l. — *Krusper István*. A műegyetem órái. 19—31. l.

Természettudományi Közlöny. XVII. kötet. *Dr. D. M. Szilárd* testek diffúziója. 76. l. — *Ugyanaz*. A gázok világitása. 76—77. l. — *R. A. L.* Honnan ered a föld mágnessége? 177—178. l. — *Ugyanaz*. A vezető drótok elszigetelésének új módja. 178. l. — *B. G.* A természet nagy hatói között levő kapcsolatáról. 322—329. l. — *Maderspach Viktor*. A vajda-hunyadi vaskötély pálya. 322—343 l. — *B. G.* A természet erőköszleteiről és értékesítésökről. 373—380 l.

Orvostermészettudományi Értesítő. Kiadja az Erdélyi Múzeum-egylet orvos-természettudományi szakosztálya X. évf. — *Abt Antal*. A hang visszaverődése lapszerű felületeken. 147—148. l. — *Butorka Száva*. A szabad mágnesség elosztásáról lapszerű mágnesekben, ha a mágnesező erő előbb egy irányban, azután ere merőlegesen hat. 161—181. l.

Természettudományi Füzetek. IX. kötet. *Valló Vilmos* A tapadási lemezokről. 22—25. l. — *Ugyanaz*. A hangterjedésének módosulása.

Iskolai értesítők. *Bodola László*. A légköri villamosság. Csurgoi ref. főgymn. ért. 3—22 l. — *Borostyáni Béla*. A levegő. Lőcsei állm. főreal. ért. 3—23 l. — *Hadik Richárd*. A hajcsövesség elmélete. I. Lőcsei kir. főgymn. ért. 4—24. l. — *Dr. Halász Kelemen*. A sugárzó hő és fénymozgás azonossága. Soproni kath. főgymn. 3—18 l. — *Poliheít Károly*. A nap a mi életerőnk. Pozsonyi kir. főgymn. ért. 1 1—16. l. — *Schmidt Ágost*. Adalékok a középiskolai természettanhoz. Budapesti IV. kerület. kath. főgymn. ért. 1—44 l. — *Tóth Jenő*. A messzelátó. Kolozsvári kath. főgymn. ért. 1—15. l.

Önállóan: *A. Guillemin*. A mágnesség és electromosság. Fordit. Bartoniek Géza és Czögler Alajos. Megjelent a természettudományi társulat könyvkiadó vállalatában.

b) Légtünnettán

Természettudományi Közlöny. XVII. kötet. *Hegyfokj Kabos*. A légáramlatok és a csapadék. 67—74. l. — *Váradi Antal*.

Adatok a zivatarok statistikájához. 131—132. l. — *Hegyfoky Kabos*. A zivatarokról. 145—165. l. — *Gaus Viktor*. A tenger éjjeli fénylése. 165—171. l. — *Várdi Antal*. Villámalkotta kép. 297—298. l. — Meteorologiai és földmagnességi följegyzések. A m. kir. központi intézetben. Budapesten 1884. Deczember hóban 47—48. l. — 1885. Január hóban 94—95 l. — Február hóban. 143—144. l. — Márczius hóban 191—192. l. — Április hóban. 231—232. l. — Május hóban. 271—272. l. — Junius hóban. 311—312. l. — Julius hóban. 351—352. l. — Augustus hóban. 391—392. l. — September hóban. 431—432. l. — Október hóban 479—480 l. — November hóban. 519—520 l.

Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürg. Vereines f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXV. Jahrgang. *Moritz Guist*. Ueber die Dämmerungserscheinungen des Winters 1883—84. 1—23 l. — *Adolf Gottschling*. Uebersicht der Witterungserscheinungen in Hermannstadt in Jahre 1884. 78—95 l.

Természettudományi Füzetek. IX. kötet. *Dorogi Ignácz*. Meteorologiai észleletek Temesvárt az 1885. év első felében, (Meteorologische Beobachtungen in Temesvár in der ersten Jahreshälfte 1885). 78—79 l.

Iskolai értesítők. *Pogány Gyula*. Ungvári meteorologiai észleletek az 1882-ik évről. Ungvári kir. főgymn. ért. 39—46 l. — *Szathmáry József*. Adatok Besztercebánya meteorologiai állomásáról 1884-ben. Besztercebányai kir. főgymn. ért. 1—44 l.

C) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

Mathematikai természettudományi Értesítő. III. kötet. *Schuller Alajos*. Az inducalt electromos áramnak chemiai hatásáról. 82—86 l. — *Liebermann Leo*. A phosphorsav tartalmú glyceridek előállítása és képzéséről. 5—6. l.

Természettudományi Közlöny. XVII. kötet. *Dr. Kiss Károly*. Lassan kiszülő electromos szikrák chemiai hatásáról. 12—15. l. — *Than Károly*. Nehány új chemiai készülékről. 193—214. l. — *Dr. Kiss Károly*. Előadáshoz való kísérletek. 221—224. l.

Vegytani Lapok. Szerk. *Fabinyi Rudolf*. Kolozsvárt, III. köt. *Branotzky Kálmán*. Adat az oldás tűneményéhez 120—122. l. — *Csa-*

nády Gusztáv és Plósz Pál. A bor megtörése és hasonló folyamatok. 169—192. 1. és 220—228 1. — *Fabinyi Rudolf.* Tanulmányok elegyek és oldatok forrásáról és gőzfeszélyéről. — 144—145. 1. — *Ugyanaz.* Kolbe Hermann élete. 41—48 1. és 91—96. 1. — *Gáspár János.* Adatok a Terpenek ismeretéhez 205—208 1. — *Ugyanaz.* Tanulmányok a tömjénről II. és III. 1—2 1. és V. 193—205. 1. — *Ilosvay Lajos.* Előadási kísérletek 49—53 1. — *Jahn Károly.* Gőzfeszély mérések közönséges vizes oldatoknál 145—164 1. — *Koch Ferencz.* Tanulmányok zsírsorozatbeli Diazovegyületekről. 97—120. 1. — *Than Károly.* Sainte-Claire Deville Henrik emlékezete. 29—40. 1.

Orvos-természettudományi Értesítő X. évf. *Fabinyi Rudolf.* Három új előadási kísérlet. 1) A víz synthesise közönséges hőmérséknel. 39—40 1. 2) Szerves vegyek synthesise nagy feszültségű electromosság behatása által Szénoxyd, Mocsárlég és Hydrogénre. 40—41. 1. 3) Az Aethylensorozatbeli szénhydrogenek (Aethylenek) és Bromderivatumaiknak képezése ecetsavas aetherek felbontása által. 41—42 1.

Gyógyszerészeti Hetilap. Szerk. *Schédy Sándor.* Budapest. XXIV. évf. *Dr. Kiss Károly.* Kísérletek Nitroglycerinnel 165—167. 1. és 180—182. 1. — *Panastovic Vukasin.* A P—Methylantranylsavnak átalakítása. P—Methylsalielylsavvá, vagy a—Kresotinsavvá. 679—680 1. — *Than Károly.* Sainte-Claire Deville Henrik emlékezete. 220. 232. 247. 267 lap.

Gyógyszerészeti Közlöny Szerk. *Csurgai Kálmán* Budapest. I. évf. — Cs. K. Az alkaloidák synthesiséről. 6—7 1. és 18—19. 1. — *Than Károly.* Sainte-Claire Deville Henrik emlékezete. 33—36, 45—47, 56—58 és 69—72 1.

Önállóan: *Balló Mátyás.* Elemi Vegytan. 3-ik kiadás. Budapest. Franklin-társulat. — Ára 1 frt. — *Dr. Koós Gábor.* A szerves vegytan alapvonalai, tekintettel az ásványtanra, vegytani technológiára és az áruisme követelményeire. II. kiad. Debreczen. Ifj. Csáthy K. 256. 1. 8-rét. — Ára 1 frt. 60 kr.

b) Elemző vegytan.

Értekezések a természettudományok köréből. Kiadja a m. tud. Akadémia. XV. köt. — *Scherffel V. Aurél.* A tátra-füredi

Hygicá-forrás vegyelemzése. 4. sz. 10 l. — *Ugyanaz.* A korona-hegyi fürdő kénesvizének vegyelemzése. 5. sz. 14. l. — *Dr. Nendtvich Károly.* A Bereg megyében levő Bilásoviczi Irma forrás ásványvizének vegyelemzése 6. sz. 8. l. — *Than Károly.* A szilácsi-források chemiai elemzése. 7. sz. 28 l. — *Dr. Ossikovszky József.* A bártfai fürdő ásványvizeinek chemiai elemzése. 8. sz. 30 l. — *Dr. Nendtvich Károly.* A vámfalusi és turvékonyi ásványvizek vegyelemzése. 9. sz. 27 l. — *Ugyanaz.* Magyarország ásványvizei. 11. sz. 16. l.

Mathematikai-természettudományi Értesítő. III. köt. *Than Károly.* A szilácsi források chemiai elemzése. 173—177. l. — *Sipőcz Lajos.* Nehány magyarhoni ritkább ásványfaj vegyi összetételéről. 188—199 l. — *Than Károly.* A gasometricus módszerek kibővítéséről. 208—220 l. — *Balló Mátyás.* A hygrothermansról alkalmazva a bor hevítésére saját edényében. 221—226. l. — *Ugyanaz.* Egy új ruhamosási eljárás. 227—230 l. — IV. kötet. 188^{5/6}. 1—2 füzet. *Dr. Asboth Sándor.* A Kjeldahl-féle légeny meghatározási módszer tágabbkörű alkalmazása. 13—18. l.

Természettudományi Közlöny XVII. köt. *Dr. Steiner Samu.* Ózozott főzödények. 35—36 l. — *Ugyanaz.* A piaci tej Budapesten. 36—39 l. — *Dr. Kiss Károly.* Kísérletek a Nitro-glycerinnel. 115—119. l. — *Dr. Hankó Vilmos.* Az ásványvizek kezeléséről. 214—220 l. — *K. E.* A nagy városok füstje. 155—262. l. — *Dr. Szterényi Hugó.* A levegő oxigén tartalmáról. 458—464 l. — *Kalecsinszky Sándor.* Az electromosság a chemiai elemzésekben. 481—490 l.

Vegyteni Lapok. III. köt. *Békésy Sándor.* A Kjeldahl-féle légeny meghatározási eljárásról. 53—55. l. — *Jahn Károly.* A Hydrogén gasometricus meghatározása Palladium segítségével. 2—11 l.

Gyógyszerészeti Hetilap. XXIV. évf. *Dr. Steiner Samu.* A piaci tej Budapesten. 54—56 l. és 70—72. l. — *Dr. Elsner Fr.* Évi jelentés a tápszervegytan és törvényszéki vegytan haladásáról. 68—69 l. és 84—86. l. és 100—105 l. — *Kiss Ferencz.* Az orosházai Gyapáros tó vizéről. 711—713. l. — *Kiss Ferencz.* Az ivó vizről. 743—745, 760—761, 775—776. l. — *Dr. Than Károly.* A szilácsi források chemiai elemzése. 745 l.

Gyógyszerészi Közlöny. I. évf. *Dr. Godeffroy.* A sóskuti ásványviz alkotó részei 30—31. l. — *Bernáth József.* Az uszói ásványviz vegyi vizsgálásának eredménye. 161—162 l. — *Scherfel V. Au.*

rel. A koronahegyi fürdő (Smerdzonka) kénesvizének vegyelemzése. 446—450. l. — *Ugyanaz.* A tátra-füredi Hygiea-forrás vegyelemzése. 436—437. lap.

Találmányok leírása. Külön lenyomat a „Közgazdasági értesítő 1885-ik évfolyamából“ Budapest. III. köt. *Nienstadt E.* és *Balló M.* Levegő-kémlő 290—292. l.

Földtani Közlöny. XV. köt. *Kalecsinszky Sándor.* Közlemények a m. kir. földtani intézet chemiai laboratoriumából. 31—34. l. — *Hlavacsek Kornél.* A felső-bányai Terézakna hőforrásának chemiai elemzése. 139 l.

Természettudományi Füzetek IV. köt. *Loczka József.* Magyar Arsenopyritek vegyi elemzése. 286—292 l.

Iskolai értesítők. *Dr. Nemes György.* Páncsova város ivóvizeti. Páncsovai áll. reál. gymn. ért. 16—20 l.

Önállóan: *Dr. Chyzer Cornél.* Magyarország gyógyhelyei és ásványvizei. Iratott a 1885-iki Budapesti orsz. kiállítás egészségügyi szakbizottság megbízására. — *Dr. Járnai László.* Tátra-füred klimatikus gyógyhely Szepesmegyében és környéke. Budapest. Grill Károly. — Ára 80 kr.

c) Alkalmazott vegytan.

Természettudományi Közlöny. XVII. köt. *Petrovics Döme.* A tejsav a nép táplálékában. 280—281 l. — *Dr. Kiss Károly* Az üvegtézisről és üvegfúvásra. 393—406 l. és 433—449. l. — *Farkasdi Sörös Luiza.* Két divatos mérég. 407—413. l. és 449—458 l.

Vegyttani Lapok. III. köt. *Dr. Hintz György.* Az infusum laxativum inspissatumról. 55—59 l.

Természettudományi Füzetek. IX. köt. *Valló Vilmos.* A petroleum gyulékonyága. 32—33 l.

Találmányok leírása III. köt. *Schneider J.* (Nagy-Váradon) Szeszégető készülékek lejártaó műve. 162—163. l.

Gyógyszerészi Hetilap. XXIV. évf. A gyógyszerészi vegytan. haladásáról 1884-ben. 161—162, 177—179, 218—219, 225—226, és 242—244 l. — *Kiss Ferencz.* A pepsin vizsgálatáról s néhány kereskedésbeli pepsin. 196—199 l. — *Kiss Ferencz.* A halmáj-olajról. 215—218. l. — *Beneler K. Gyula.* Tanulmányok az erytroxylon felett, s az

alkaloidáknak: cocaïn, cocaïcín és erytroxylin kinyerése. 309—310 és 322—325 l. — *Kiss Ferencz*. A philocarpin előállításáról. 325—326. l. — *Tóth Béla*. Mérgek s ellenmérgek. 395—398, 409—411. 442—443, 461—462, és 476—478 l. — *Dr. Hintz György*. Az infusum laxativum inspissatumról 420—423. l. — *Dr. Molnár Nándor*. Nehány kereskedésbeli extractum gyógyértékének meghatározásáról. 555—560. l. — *Dr. Hintz György*. A gyógyszerészet hivatása, mint közegészségügyi szakközeg. 567—573. l. és 583—588. l. — *Kiss Ferencz*. A Phenol-, Natriumphénolat és Natriumsalicylatról 573—575 l. és 588—590. l. — *Katona Zsigmond*. Cascara Sagrada (*Rhamus Purchiana*) 575—579 l. és 601—602. l. — *Eckert László*. Nehány szó a fehérynéről. 615—618. l. és 631—635. l. — *Kovács Sándor*. Nehány újabb alkaloid — nevezetesen a Strychnin — kiválasztó módszerről. 745—748. l. és 762—764. lap.

Gyógyszerészi Közlöny. I. évf. *Rozsnyai Mátyás* gyógyszer készítményei. 65—67. l. 75—77. l. és 89—91 l. — *Dr. Hintz György* Az infusum laxativum inspissatumról. 183—185 l. — *Katona Zsigmond* A Cascara Sagrada rövid ismertetése. 279—280, 305—306, és 316—317. l. — *Rozsnyay Mátyás*. A phosphorsav szerepe gyógyborokban. 290—292. l. — *Merck E.* Urethan 355. l. — *Posevitz Gusztáv*. Hydrargyrum salicylicum oxydulatum. 461. l.

Fényképészeti Lapok. Szerk. *Veress Ferencz*. IV. évf. — *Veress Ferencz*. A száraz eljárás körül szerzett tapasztalatok 6—9 l. — *Ugyanaz*. Új sensibilator 21—24 l. — *Ugyanaz*. Diapositívkép chlorozüst-gelatin emulsiós lapra. 24—27. l. — *Ugyanaz*. Az ezüstképek (positívek) tartósságáról. 52—55 l. — *Ugyanaz*. A nedves eljárásról. 55—56. l. — *Amateur*. A fényhatása az ezüst haloidsókra és a színes képek. 83—85, 105—108 l. — *Veress Ferencz*. A száraz eljárás körül szerzett újabb tapasztalatok 88—90, 108—111, 158—161, 198—201, 222—227, l. — *Ugyanaz*. A phototypographia. 95—98, 130—134, 168—172, 216—220, és 241—249 l. — *Ugyanaz*. A pozitív képekről. 148—150, 193—196, 257—261 l. — *Kecskeméthy Mihály*. A fényképek színezéséről. 176—179 l. — *Veress Ferencz*. A száraz eljárás keletkezése és fejlődése. 182—186, 204—207, 251—257. l. — *Dr. Sárffy Aladár*. A fényképészet aethetikája. 45—47, 65—66, 125—128, 145—147, 165—168, 189—192, 213—216, és 237—241 l.

Önállóan: *Dr. Ilosvay Lajos*. A torjai bűdös barlangról. Népszerű előadás. — Ára 40 kr. — *Dr. Csanády Gusztáv*. és *Dr. Plósz Pál*. A borászat könyve. Kiadja a m. kir. természettudományi társulat. Budapest. — Ára 4 forint.

D) Ásvány, föld-, kőzet- és őslénytan.

a) Ásványtan.

A magy. tud. akadémia kiadványai: Értekezések a természettudományok köréből 1885. XV. kötet. *Loczka József*: Ásványelemzési közlemények (két vöröspataki arany, csiklovai granat, zygadit, andreasbergi löllingit, dognácskai augit elemzése) 1 sz. 11 l.

Mathematicai és természettudományi Értesítő III. köt. *Koch Antal*: Az aranyi hegy kőzetéről és ásványairól szóló közlemények átnézete és újabb közlemények 109—129 l. — *Dr. Krenner József Sándor*: A Zygaditról 146—151 l. — *Dr. Sipőcz Lajos*: Néhány magyarhoni ritkább ásványfaj vegyi összetételéről (Sylvanit Offenbányáról, Krennerit és Nagyágít Nagyágról, Wolframit Felsőbányáról, Wehrilit Börzsönyből, Nickelérc Oravitzáról, szürke és veres nickelérc Dobsináról, Semseyt Felsőbányáról, Sphalerit Kapnikről, Nagyágról és Selmeczbányáról, Bournonit Nagyágról) 188—199 l.

Természetrাজi füzetek. Kiadja a magy. nemzeti múzeum 1885. IX. köt. *Schmidt Sándor*: Egy Málnás vidéki kőzet ásványairól (II. tábla) 51—62 l. (Die Minerale eines Andesits von der Umgegend von Málnás Taf. II. p. 313—323). *Loczka József*: Magyar arsenopyritek vegyi elemzése 285—292 l. (Chemische Untersuchung ungarischer Arsenopyrite p. 323—330).

Földtani Közlöny. Budapest. 1885. XV. köt. *Dr. Szabó József*: A pharmakosiderit és az urvölgyit új lelőhelye Sandberghegyen, Óhegy közelében 1—9 l. — *Kalecsinszky Sándor*: Közlemények a magyar királyi földtani intézet chemiai laboratoriumából (pálfalvai, sztarynai, hunkóczi agyag, nógrádmegyei okker, szomodai homok, bozoviczi barnaszén, pálfalvai szén és a Sierra Monchique heglánczból egy elöolithsyenit elemzése) 31—34 l. — *Schmidt Sándor*: A heterogen testek kettős fénytörésének bemutatása 41—42 l. — *Dr. Szabó József*: Magyarország nevezetesebb Fluorit lelőhelyei 93—98 l. — *Dr. Posevitz Tivadar*: Az ón előfordulásáról Bangka szigetén 256—257 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Dr. Szt. H.* A türkiész előfordulási viszonyairól Perzsiában 172—173. l. *Ugyanaz.* A mészke olvadásának kérdése 464—465 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. 1885. VII. köt. *Dr. Koch Antal:* Erdély ásványainak kritikai átnézete 1—22 l. 185—226. l. — *Dr. Benkő Gábor:* Uj cölestin és baryt előfordulás Erdélyben 57—60 l. — *Medgyesy Béla:* Erdély zeolithjeiről 85—98 l. — *Dr. Primics György:* Uj adatok Erdély mineralogijához 217—226 l.

Önállóan: *Dr. Koch Antal:* Erdély ásványainak kritikai átnézete. Kolozsvár 1885. — Ára 1 forint.

b) Földtan.

A magy. tud. akadémia kiadványai: Értekezések a természettudományok köréből. 1885. XV. köt. *Dr. Szabó József:* Selmecz geologiai viszonyainak előzetes ismertetése. 3. sz. 88 l. — Matematikai és természettudományi Értesítő III. kötet. *Dr. Szabó József:* Göd és Dunakeszi forrásvizeinek geologiai viszonyai (kivonat) 130—132 l. — *Ugyanaz:* Selmecz geologiai viszonyainak előleges vázlata 153—155 l. — Mathem. és természettud. Értesítő IV. köt. *Primics György:* A rodnai havasok geologiai viszonyairól, különös tekintettel a kristályos palákra 1. l. — A magyar tudományos akadémia Értesítője. XIX. évf. *Szabó József:* Selmecz geologiai viszonyainak előleges vázlata (kivonat) 74—76 l. — *Primics György:* A rodnai havasok geologiai viszonyai, különös tekintettel a kristályos palákra (kivonat) 188—189 l.

Földtani Közlöny. Budapest. 1885. XV. köt. *Dr. Roth Samu:* A Magas Tátra déli oldalának hajdani jégáraitól. 9—31 l. — *Dr. Schafarzik Ferencz:* A magyarországi földrengésekről 1884. (Egy kőnyomatu táblával III.) 121—133 l. — *Dr. Posevitz Tivadar:* Geologiai jegyzetek Közép Borneoból 137—139 l. — *Inkey Béla:* Román és magyar geologiai felvételek a két ország határhegységében 141—148. l. — *Matyasowszky Jakab:* Mátrahegységbeli (recski) petroleum előfordulás geologiai viszonyai 173—174. l. — *Ugyanaz:* Jelentés az 1884. év nyarán a Rézhegység észak-nyugati végén, a Nagy-Báród—Felső-Derna közti vidéken eszközölt földtani részletes felvételtől 246—249 l. — *Lóczy Lajos:* Jelentés az 1884. év nyarán a Maros- és a Fehér-Körös kö-

zötti hegyvidéken eszközölt földtani részletes felvételtől (ábrával) 250—265 l. — *Dr. Pethő Gyula*: A Lippa-Odvos-Konopi krétaterületéről 266—273. l. — *Dr. Koch Antal*: Jelentés a gyalui havasok északi szélén, a Kalotaszegben és a Vlegyásza hegységben az 1884. évben, végzett földtani részletes fölvételről 184—295 l. — *T. Roth Lajos*; A Bozovicstól északra fekvő hegység-rész Krassó-Szörény megyében 296—312 l. — *Halaváts Gyula*: Jelentés az 1884. évben Oravicza—Román—Bogsán környékén eszközölt részletes földtani felvételtől 313—323 l. — *Dr. Schafarzik Ferencz*: Mehádia és Herkules fürdő környéke Krassó-Szörénymegyében (ábrával) 324—334 l. — *Gesell Sándor*: Jelentés a Selmeczbánya és Szélakna környékén 1884-ben eszközölt részletes bányageológiai fölvételekről (7 ábrával) 335—349 l. — *Dr. Roth Samu*: Egykori jégáraktól karczott kövek a Magas Tátra déli oldalán 377—378 l. — *Ugyanaz*: Egykori jégárak nyomai az Alacsony-Tátrában 378—380 lap.

Magyarázatok a magyar korona országainak részletes földtani térképéhez. Kiadja a m. kir. földtani intézet. *Telegdi Roth Lajos*: Kismárton vidéke 1. füz. — *Halaváts Gyula*: Fehértemplom-Kubin vidéke 2. füz. — *Dr. Koch Antal*: Kolozsvár vidéke 3. füz. — *Halaváts Gyula*: Versecz vidéke 4. füz. (Kivonatban a Földtani Közlöny 350—352 és 380—381 lapjain).

A magyar kir. földtani intézet évkönyve VII. kötet. *Gesell Sándor*: A Soóvári kőszobányakerület földtani viszonyai, tekintettel az elöntött kőszobánya újból való megnyitására (négy táblával) 183—206 lap.

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Inkey Béla*: Nagyág ércztermő helyei 1—12 l. — *Dr. Szt. H.* Vulkáni működés és földrengések 1884-ben 380—381 l. — *Ugyanaz.* Mesterséges földrengés 465—466 l. — *Ugyanaz.* Részleges vagyis felületi földrengés 466 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. Kolozsvár. 1885. VII. köt. *Dr. Benkő Gábor*: A kovásznai »Pokolsár« és legujabb eruptiója 141—146 l. — *Dr. Primics György*: Jelentés az erdélyi muzeum-egylet igazgató választmányának megbízása következtében ez év nyári hónapjaiban két ízben tett ásványgyűjtő és geológiai kirándulásaimról 276—287 l. — *Dr. Koch Antal*: 1885. május 26-iki földrengés 183. l.

Magyarországi Kárpát Egyesület évkönyve. Igló. 1885. XII. évf. *Dr. Szokol Pál*: A nagy-bányai bányakerület földisme viszonyai (8 fametszettel) 149—162 l. — *Kolbenheyer K.* után *Fischer Miklós*: A bélai cseppkőbarlang 217—228 l.

Verhandlungen und Mittheilungen der siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermanstadt. XXXV. Jahrgang. 1885. *Julius Römer*: Der Durchschlag in der Steinkohlengrube „Concordia“ bei Wolkendorf 32—37 l.

Természettudományi füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Temesvár. IX. kötet. 1885. *Hanusz István*: Magyar népköltészet a geológiai téren 17—22 l. — *Hanusz István*: Hochstetter Ferdinánd 25—29. l.

Jahrbuch des siebenbürgischen Karpaten Vereins 1885. V. Jahrgang. *Dr. Fritz Berwerth*: Der Boden Siebenbürgens, eine geologische Skizze. — *E. A. Bielz*: Nachtrag zur Höhlenkunde Siebenbürgens. — *Dr. Friedrich Krauss*: Vorarbeiten zur Aufnahme der Almáscher Höhlen in Jahre 1884. — *W. Hausmann*: Die Almáscher Höhlen und ihre nähere Umgebung, nach einem Besuche derselben in Jahre 1884. — *Dr. F. W. Lehmann*: Wanderbilder: A) Das Zibin- und Mühlbach Gebirge. B) Das Schilththal und der Szurdukpass. C) Zwei Parendfahrten. D) Der Retyezat. Schlussbemerkungen.

Iskolai értesítő. 1884—85-ről. *Bajai Amand József*: Vulkanismus. Miskolczi kath. gymn. 3—17 l. — *Dr. Telbisz Benedek*: Nehány pedagogiai adat Trencsén legközelebbi környékéről. Trencséni kir. kath. főgymn. 3—8 l.

Önállóan: *Inkey Béla*: Nagyág földtani és bányászati viszonyai. 4 térképpel és 23 ábrával. — Ára 2 frt. 50 kr. — Kiadja a m. kir. természettud. társulat.

C) Közlettan.

A magyar tud. akadémia kiadványai: Matematikai és természettudományi Értesítő III. köt. *Koch Antal*: Az aranyi hegy közetéről és ásványairól szóló közlemények átnézete és újabb közlemények 109—129 l.

Földtani Közlöny. Budapest. 1885. XV. köt. *Dr. Schmidt Sándor*: Egy Málnás-vidéki (Háromszékmegyebeli) közetéről 39—41 l. — *Szontagh Tamás*: Zólyommegye közeteinek petrographiai ismertetése (2

könyomatu táblával I. és II. ábra) 99—120 l. — *Dr. Primics György*: Észrevételek Dr. Roth Samu „Az Eperjes-tokaji hegláncz északi részének trachytjai“ czimü dolgozatára 148—153 l. — *Dr. Roth Samu*: Válasz Dr. Primics György úrnak „Az eperjes-tokaji hegláncz északi részének trachytjai“ czimü dolgozatomat illető észrevételeire. 353—356 l. — *Dr. Schmidt Sándor*: A Pokhausz hegy kőzete 357 l. — *Dr. Pethő Gyula*: Hieroglyphas homokkő Rónaszék határából 390 l. — *Dr. Posewitz Tivadar*: A laterit előfordulása Bangka szigetén 391 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Dr. Szt. H.* A vulkáni homok és hamu összetétele 381—382 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. Kolozsvár. 1885. XVII. köt. *Dr. Koch Antal*: Az erdélyi országos muzeum meteoritgyűjteményének jegyzéke 70—75 l.

Iskolai értesítők 1884—85-ről. *Bodnár Miklós*: A calcit, mint kőzet. Érsek-ujvári kath. gymn. 3—10 l. — *Tamás Albert*: A porphyros kőzetekről. Székelyudvarhelyi r. kath. főgymn. 3—35 l.

d) Őslénytan.

A magy. tud. akadémia kiadványai: Mathem. és természettudományi Értesítő. III. köt. *Téglás Gábor*: A boiczai barlangok s azok őstörténelmi jelentősége 140—145 l. — A magyar tudományos akadémia Értesítője. XIX. évf. *Téglás Gábor*: A boiczai barlangok s azok történelmi jelentősége (kivonat) 47—47 l.

Természetrajzi füzetek. Kiadja a magy. nemzeti muzeum, 1885. IX. köt. *Dr. Staub Mór*icz: *Pinus palaeostrobus* Ettgsh. a magyarhoni fosszil florában (I. tábla) 47—50 l. (*Pinus palaeostrobus* Ettgsh. in der fossilen Flora Ungarns Taf. I. p. 80—83). — *Franzenau Ágoston*: Adalék néhány Foraminifera héj-szerkezetének ismeretéhez (VII. Tábla 1—4 ábra) 92—94 l. (Beitrag zur Kenntniss der Schalenstructur einiger Foraminiferen. Taf. VII. fig. 1—4. p. 151—153).

Földtani Közlöny. Budapest. 1885. XV. köt. *Dr. Staub Mór*icz: Megemlékezés Göppert H. Robertről 35—38 l. — *G. Pilar*: *Florea fossilis Susedana. Descriptio plantarum fossilium quae in lapacidinis ad Nedelja, Sused, Dolje etc. in vicinitate civitatis Zagrabienensis hucusque repectae sunt.* Ismerteti *Dr. Staub Mór*icz 43—46 l. — *Engelhard H.* Über Braunkohlenpflanzen von Meuselwitz. Mitthlgn. a. d. Osterlande. II. k. Altenberg. 1884. Ismerteti *Dr. Staub Mór*icz 46 l. — *Téglás Gá*

bor: A mamut nyomai Hunyadmegyében 134—137 l. — *Dr. Roth Samu*: Rhinoceros lelet Szepesmegyében 139 l. — *Lunáček V. József*: A felső-esztergályi mediterrán kőületek 139—140 l. — *Dr. Pethő Gyula*: Baltavár ősemlőseiről 273—283 l. — *Zsigmondy Vilmos*: *Conus* kőmag a verespataki üledékből 358 l. — *Franzenau Ágost*: Letkési felső mediterrán rétegek faunája 387—388 l. — *Halaváts Gyula*: Mamuth maradványok Valeapajrról 389 l. — *Dr. Pethő Gyula*: *Dinotherium* fog Köves-Kálla környékéről 390 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Dr. Szt. H.* Rovar lenyomat szilúr korszakbeli homokkőben 173 l. — *Ugyanaz*: Zsurló a karbon korszakból 383 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettudományi szak. Kolozsvár. 1885. VII. köt. *Dr. Koch Antal*: Kolozsvárt legújában talált ősemlős csontmaradványok 69—70 l. — *Dr. Koch Antal*: Egy *Carcharodon* cfr. *auriculatus* Blainv. fog (a kolozsmonostori bryozoatályagból) és egy apró *pachyderma* faj zápfogának (andrás-házi tarka agyagból) bemutatása 182 l. — *Dr. Herbich Ferencz*: Paläonthologiai adatok az erdélyi Kárpátok ismeretéhez (két a szövegbe nyomott ábrával) 261—266 l.

Rovartani Lapok. Szerk. és kiadja *Horváth Géza*. Budapest. 1885. II. A legrégibb ásatag rovar (*Palaeoblattina Douvilléi*) 190—191 l.

E) Növénytan.

A magyar tud. akadémia kiadványai: Értekezések a természettudományok köréből 1885. XV. köt. *Kanitz Ágost*: Gróf Széchenyi Béla Közép-Ázsiai expedíciójának növénytan eredményeiről 2 sz. 15 l. — *Bedő Albert*: Magyarország erdőségei. XV. köt. 17 sz.

A magyar tudományos akadémia Értesítője. XIX. évf. *Kanitz Ágost*: Gróf Széchenyi Béla Közép-ázsiai expedíciójának növénytan eredményei (kivonat) 47 l.

Természettudományi füzetek. Kiadja a magyar nemzeti múzeum. 1885. IX. köt. *Dr. Simkovic Lajos*: Arad város és megyéje flórájának főbb vonásai 1—46 l. (Die Flora des Arader Comitatus in ihren Grundzügen 77—79 l.) — *Victor de Janka*: *Viciae Europaeae*. 136—147 l. — *Victor de Janka*: *Leguminosae Europaeae* 147—148. l. — *Dr. Borbás Vincze*: Schur lemergi herbariumának erdélyi *Verbascum*-ai. 272—279 l. (Die Siebenbürgischen *Verbascum*-Arten Schur's in

Lemberger Herbarium p. 309—310). — *Hermann Gábor*: Adatok Magyarország Florájához 280—282 l. — *Dr. Borbás Vincze*: *Rubus ulmifolius* Franciaországban 283—284 l. (*Rubus ulmifolius* Schott fl. Galliae civis. p. 311—312).

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Dr. Borbás Vincze*: Kétlaki mécsvirág kettősivarú virággal. 75 l. — *Ugyanaz*: Pleiophylla és ascidium a fuchsianál 75—76 l. — *D. S.* Növénymaradványok az ókori egyiptomi sírokban 119—124 l. — *Borbás Vincze*: A hazai gyékényfélék földrajzi elterjedéséhez 226—228 l. — *Dr. Borbás Vincze*: Az alföldi zsombék 273—280 l. — *Dr. Dietz Sándor*: Az agave virágzása (képpel) 329—334 l. — *Pater Béla*: A gyermeklánczfű virágjáról 339—340 l. — *Ugyanaz*: A virágok mesterségesen teljessékké tételéről 340—341 l. — *Ugyanaz*: A paradicsom alma egy újabb betegségéről 341—342 l. — *Méhely Sándor*: Pilléket fogdosó növény (1 ábrával) 421—422 l. — *Pater Béla*: A virágok színváltoztatásáról 422—424 l.

Magyarországi Kárpátgyesület évkönyve. 1885. XII. évf. *Dr. Staub Mór*: A vegetáció kifejlődésének időpontjai Magyarország északi felföldjén 30—61 l.

Magyar növénytani Lapok. Szerk. és kiad. *Kanitz Ágost*. Kolozsvár. 1885. IX. évf. *Csató János*: A Mluha nevű tó (Teu Mluhi) és viránya 1—8 l. — *Dr. Simkovich Lajos*: Koch Synopsis-ának néhány téves helye 17—23 l. — *Kanitz Ágost*: A Grew-prioritás kérdéséhez 33—38 l. — *Dr. Eorbás Vincze*: A *Ceratophyllum Haynaldianum* új termőhelye 38—42 l. — *Walz Lajos*: A *Viscum album* L. gazdanövényei Kolozsvár vidékén 42—43 l. — *Nyiredy Géza*: Hazai papirok vizsgálata 49—58 l. — *Dr. Borbás Vincze*: Kis járulékok Erdély florájához 59—60 l. — *Dr. Mentovich Ferencz*: A bél néhány küsző növényénél 65—70 l. Edmond Boissier 93—96 l. — *Csató János*: Adatok a *Juniperus Sabina*-nak hazánkban való elterjedéséhez 97—99 l. — *Floriano Porcius*: Additamenta et Corrigenda ad Enumerationem plantarum Phanerogamicarum districtus quondam Naszódien-sis 125—133. l. — *József Főherczeg*: Növényhonosítási kísérletek Fiumében 1881-től 1885-ig. 141—170 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. Kolozsvár. 1885. VII. köt. *Dr. Demeter Károly*: Bryologiai új-

ság Erdélyből. 149—160 l. — *Ugyanaz*: Grimmicae Tatrenses (könyvismertetés) 251—260 l.

Verhandlungen und Mittheilungen der siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt XXXV. Jahrg. 1885. *Julius Römer*: Beiträge zur Flora von Salzburg (Vizakna) bei Hermanstadt 38—48 l. — *Stefan Schulzer von Muggenburg*: Unbefangene Revision der „Előmunkálatok Magyarhon gombavirányához, írta *Vazslinszky Frigyes*. Budapest 1885.“ 49—68 l.

Természettudományi Füzetek. A délmagyarországi természettudományi Társulat Közlönye. Temesvár, 1885. IX. köt. A villamfény hatása a növényzetre 101—106 l.

Mezőgazdasági Szemle. Szerk. és kiad. *Cserháti Sándor* és *Dr. Kosutány Tamás*. Magyar-Óvár. 1885. III. évf. — Azonos faj-e a lépfene- és a szénabacillus? 40—42 l. — Penész a borospinczében (*Rhacodium cellara* Pers.) 42—43 l. — A búza sikértartalma 86—87 l. — A paprika chemiai összetétele 139—140 l.

Gazdasági Lapok. Szerk. és kiad. *Ordódy Lajos*. Budapest. 1885. XXXVI. évf. *B. Bánffy Ádám*: A csicsóka (*Helianthus tuberosus*) 126—127 l. — *Ordódy Lajos*: A mildew (*Perenospora viticola*) 946—948 l.

Borászati Lapok. Szerk. és tulajd. *Molnár István*. Budapest. 1885. XII. évf. *Aimé Champin*: A sziklai szőlő (*Vitis rupestris*) 36—37; 44—45 l.

Erdészeti Lapok. Szerk. *Bedő Albert*. Budapest 1885. XXIV. évf. *Földes János*: A szelid gesztenye, *Castanea vesca*-ról 1—11 l. — *Dr. Borbás Vincze*: A szelid gesztenye hazai termőhelyéről és terméséről 142—160 l. — Uj kőrisfa hazánkban. 165—166 l. — A világosság befolyása néhány növény szerv geotropismusára 273 l. — Növénytenyésztési kísérletek villamosság behatása alatt 273—274 l. — *Borbás Vincze*: Télizöld bokrocska az Alföld homokpusztáin 298—301 l. — *Ugyanaz*: Uj félcserje homokpusztáinkon. 302—304 l. — *B. V.* Az *Alnus barbata* C. A. Mey (1831) = *A. pubescens* Tausch (1834) hazánkban 309—310 l. — *Jo.* Szabályellenes növesü lúcz 311. l. — *Ki. F.* A jegenyefenyő uj gomba betegsége 379—180 l. — *Borbás Vincze*: Ribizkénk és egreseink áttekintése 383—385 l. — *B. V.* *Syring* *prunifolia* Kit. 396—398 l. — *Le.* Bakteriak a fákon 400 l. — *B.*

V. Clusius szedre (*Rubus Clusii*) 401—402 l. — B. V. Görbe fenyőt helyettesítő füz. 403—404 l. — Dr. *Borbás Vincze*: Szederjeink csoportjainak áttekintése 509—517 l. — *Ki. F.* A dél-tiroli szelíd gesztenyefa. 526—527 l. — B. V. Cserjék arankája. 550—552 l. — *Kondor Vilmos*: A kórisfa tenyésztése érdekében 595—602 l. — T. A kórisnek egy amerikai faja 620—623 l. — F. Erdei magvak csirázó képessége 632—633 l. — P. Adatok a túlevelűek fájának bonczatani szerkezetéhez 635—636 l. — *Kon.* A gyökszálacsókák vagy gyökshajak alakja és működése 636 l. — Dr. *Borbás Vincze*: Rhammusaink áttekintése 702—706 l. — H—s: A zuzmók használhatósága és értékesítése 734—735 l. — Jo: A gombák és fák közötti élettani összefüggés (Symbiosis) 737—738 l. — Jo: Az északnyugoti Himalaya hegységi erdők. 903—904 l. — *Borbás Vincze*: Az *Abies excelsa* sötét övének ékiteménye 915—917 l. — *Kon*: A lomblevelek ellentállása az eső és jégveréssel szemben 917—918 l. — *Borbás Vincze*: Szúrós bokrok havasainkon 1041—1043 l. — Dr. *Borbás Vincze*: Huszonöt bogyós bokor Alföldünk homokpusztáin 1043—1045 l. — J. A gyümölcsök élénk színéről 1045—1046. l. — Dr. *Borbás Vincze*: A fehér vagy hegyi juhar egy eltérő alakja 1046—1047 l. — Dr. *Dietz Sándor*: A külföldi fák meghonosításának kérdéséhez 1057—1076 l. — *Illés Nándor*: A körutak fái Budapesten. 1077—1085 l. — Jo. Csiráztatási kísérletek. 1122—1124. l. — T. A kikelő fiatal fenyőcsemeték biztosabb megkülönböztetése 1124—1125. l. — *Borbás Vincze*: A kazuár bokor (*Ephedra distachya* L., *E. monostachya* Sadler) 1151—1153 l. — *Tm.* A fenyők tűi. 1154. l. — *Marosi Ferencz*: A külföldi fák meghonosításának kérdéséhez. 1171—1187 l.

Önállóan: *Linhart György*: Magyarország gombái. Magyar-Óvár. IV. centuria 1885. — Dr. *Prantl K.* Növénytan felsőbb tanintézetek és magánhasználatra. Az V-ik kiadás után ford. és a hazai viszonyokhoz alkalmazták *Páter Béla* és *Lasz Samu.* Budapest 1884. — Ára 3 frt.

F) Állattan.

A magyar tud. akadémia kiadványai. Mathem. és természettud. közlemények XX. köt. *Szigethy Károly*: Az *Astacus fluviatilis* és *Astacus Leptodactylus* átmeneti alakjai (4 táblán 65 ábrával) 1—49 l. — *Mocsáry Sándor*: Adatok Magyarország fürkészdará-

zsainak ismeretéhez (Data ad cognitionem Ichneumonidarum Hungariae) egy színes táblával 53—144 l. — Mathem. és természettud. Értesítő III. köt. *Dr. Daday Jenő*: Adatok a Balaton tó faunájának ismeretéhez (kivonat) 160—164. l. — Mathem. és természettud. Értesítő IV. köt. *D. Örley László*: A palaearkticus övben élő terricolák revíziója és elterjedése 3—4 l. — Értekezések. *Korányi Sándor*: A szemlencse fejlődésének első mozzanatairól a gerinceseknél. XV. k. 13. sz. 14 l. — *Dr. Örley László*: A palaeoarktikus övben élő Terricoláknak revíziója és elterjedése. XVIII. k. 34 l.

Természetrajzi füzetek. Kiadja a magy. nemzeti múzeum. 1885. IX. köt. *Dr. Edmundus Tömösváry*: Myriopoda a Joanne Xantus in Asia orientali collecta (Tab. III. IV. V.) 63—72 l. — *Dr. Madarász Gyula*: Ornithologiai közlemények a magyar nemzeti muzeum gyűjteményéből (VI. tábla) 73—76 l. (Ornithologische Mittheilungen über die Sammlungen des ungarischen National-Museum Taf. VI. p. 84—87). — *Kardos Árpád*: A zöldgyík és budapesti fajváltozatai 89—91 l. (Die grüne Eidechse p. 149—150). — *Kohl Ferencz Frigyes*: A Sphexnem fajai, különös tekintettel a palaearkticus alakokra (VII. és VIII. tábla) 95—96 l. (Die Gattungen der Sphecinen und die palaearktischen Sphex Arten. Taf. VII. und VIII. p. 154—207). — *Dr. Örley László*: A czápáknak és rájáknak belférgei. (IX. és X. ábra) 97—126 l. (Die Entozoen der Haien und Rochen Taf. IX. und X. p. 216—220). — *Dr. Daday Jenő*: Uj állatfajok Budapest édesvízi faunájából (XI. ábra) 127—135 l. (Neue Thierarten aus der Süßwasserfauna von Budapest. Taf. XI. p. 208—215). — *Dr. Örley László*: Adatok a czápa-embriók élettanához (XII. Tábla) 221—235 l. (Zur Physiologie der Haiembryonen Taf. XII. p. 293—309). — *Alexander Mocsáry*: Species novae vel minus cognitae generis Pepsis Fabr. 236—271 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. 1885. XVII. köt. *Mocsáry Sándor*: A fürkész darázsok életéről (9 ábrával) 16—21 l. — *Lendl Adolf*: A pókok érzékszerveiről 30—31 l. — *Dudinszky Emil*: A lótetű életéből 31—32 l. — *Dr. Mihálkovicz Géza*: A hermafroditaságról (21 ábrával) 49—67 l.; 97—115 l. — *P. J.* A fülbemászóról 125—126 l. — *P. J.* Utonálló házi veréb 126—127 l. — *Gauss Victor*: A tenger éjjeli fénylése 165—171 l. — *Lendl Adolf*: A keresztespók élelmessége 505 l. — *Dr. Roth Samu*: Adatok a kőszáli kecskének és a jávorszarvasnak a Szepességben való hajdani előfordulásá-

hoz 505 l. — *K. J.* A tengeri fészeképitő hal (*Spinachia vulgaris*) 505—506 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. Kolozsvár 1885. VII. köt. *Dr. Székely Bendeguz*: A rovarok női ivarszerve 23—38 l. — *Dr. Daday Jenő*: Előleges jelentés az erd. muzeum-egylet igazgató-választmányának megbízásából az 1884-ik év nyarán tett chiropterologiai gyűjtések eredményéről 60—64 l. — *Ugyanaz*: Faunistikai feljegyzések Erdélyből 64—69 l. — *Vida Károly*: Az elevent szülő aphidok petefészékének és petéjének fejlődése (I—II tábla) 99—140 l. — *Dr. Daday Jenő*: Adatok Magyar- és Erdélyország néhány édesvizű medenczájének nyilttükri faunájához 227—250 l. — *Ugyanaz*: Jelentés az erdélyi orsz. muzeum-egylet igazgató-választmányának megbízásából az 1885. év nyarán végzett chiropterologiai gyűjtések eredményeiről és az erd. orsz. muzeum-egylet denevér-gyűjteményének jegyzéke 266—276 lap.

Magyarországi Kárpát Egyesület évkönyve. Igló. 1885. XII. évf. *Biró Lajos*: A keleti Kárpátok vidékének jellemző rovarfajai 124—132 l. — *Geyer G., Gyula*: Adalékok a havasi morga élettanához 163—182 l.

Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXV. Jahrgang 1885. *E. von Friedenfels*: Weitere Beobachtungen über *Artemia salina* und die Salzburger Soolenteiche 24—31 l. — *Friedrich BIRTHLER*: Ueber die Varietäten der siebenbürgischen Käferart *Carabus Rothi* Dej. 69—76 l.

Természettudományi Füzetek. A délmagyarországi természettudományi Társulat Közlönye 1885. IX. köt. *Gerger Ede*: Védekezzünk a vértetű ellen 82—86 l. — *Hanusz István*: A házi nyúl 92—101 l.

Rovartani Lapok. Szerk. *Horváth Géza*: Budapest. 1885. II. kötet. *Hermann Ottó*: Tömösváry Ödön (életrajz, arc képpel) 1—14 l. — *Mocsáry Sándor*: Egy fazekas darázsról 15—16 l. — *Kelecsényi Károly*: Nyitramegyei lepkék 16 l. — *Kuthy Dezső*: A ganéjboгарак szerepe legelőinken 16—17 l. — *Biró Lajos*: Szárnyatlan szunyog 17—18 l. — *Váγγελ Jenő*: Várnász egy szöcskefajnál 18—19 l. — *Dr. Horváth Géza*: Álskorpiók növényeken 19 l. — *Reuter O. M.* A legújabb felfedezések a rovarok fejlődésében I—IV. 25—29 l.; 49

—55 l.; 65—71 l.; 89—95 l. — *Biró Lajos*: Kirándulás a Pop Iván-
 ra I—II. (2 ábrával) 20—36 l.; 55—59 l. — *Lehner Vilmos*: A tu-
 rini nemzetközi phylloxera congressus megállapodásai 36—41 l. — *Va-
 dászfy Jenő*: Gyertyánfát károsító czinczérfa 42 l. — *Wény János*:
 Rovarászat gyertyafélynél 42—44 l. — *Dr. Horváth Géza*: Gyertya-
 félynél fogott vízi poloskák 44—45 l. — *Frivaldszky János*: Papri-
 kában élő moly 59—60 l. — *Váγγελ Jenő*: Ritka havasi pillangó a
 Magas Tátrából 60 l. — *Dr. Horváth Géza*: Vándor sáska a magyar
 tengerparton 60 l. — *Kelecsényi Károly*: Éjjeli lepkevadászat Nyitra-
 megyében 71—74 l. — *Dr. Horváth Géza*: A paréjpoloska és színvál-
 tozatai (1 ábrával) 74—81 l. — *Biró Lajos*: Hangya háború 81—83
 l. — *Váγγελ Jenő*: Ribiszke-pusztító heruyók 84 l. — *Dudinszky Emil*:
 Torzlábú lótetű 85 l. — *Biró Lajos*: Fűpusztító levélbogarak (1 ábrá-
 val) 96—100 l. — *Dr. Chyzer Kornél*: Újabb adatok Zemplénmegye
 bogárfaunájához I—III. 100—106 l.; 122—125 l.; 142—147 l. —
Mocsáry Sándor: Egy elcsúfított áldozat 106—107 l. — *Paszlavszy
 József*: A magyar tölgy gubacsai 107—108 l. — *Dr. Borbás Vincze*:
 Bodobácsok a szőrös daravirágon 108 l. — *Dr. Horváth Géza*: A bo-
 dobácsok biológiájához 108—109 l. — *Dr. Horváth Géza*: A rovartan
 a budapesti országos kiállításon (5 ábrával) 113—122 l. — *Ugyanaz*:
 A phylloxeravész állása hazánkban 1884-ben. 125—127 l. — *Biró La-
 jos*: Zabpusztító levéltetű 127 l. — *Váγγελ Jenő*: Matelka Ferencz élet-
 rajza (arczképpel) 129—133 l. — *Biró Lajos*: A gabona zsuzsok (1
 ábrával) 133—139 l. — *Dr. Horváth Géza*: A rovarok legujabb osz-
 tályozása 139—141 l. — *Mocsáry Sándor*: Két érdekes fa-rontó da-
 rázs 147—148 l. — *Biró Lajos*: Éjjel kalandozó darázs 148 l. — *Dr.
 Horváth Géza*: Egy bolgárországi szőlőtökén talált állatok 148—149 l.
 — *Ugyanaz*: Egy gubacs képző levéltetű biológiája. (1 táblával, 1 ábrá-
 val) 153—160 l. — *Váγγελ Jenő*: Adatok Árvegye lepkefaunájához
 160—165 l. — *Halász Árpád*: Népies rovar nevek Makó környékén
 (1 ábrával) 165—169 l. — *Biró Lajos*: Szabadban alvó méhek és da-
 rázsok 169—172 l. — *Dr. Horváth Géza*: A paréjpoloska ősalakja
 172 l. — *Dr. Chyzer Kornél*: Ritka kéregpoloska 173 l. — *Biró La-
 jos*: A magyarországi hangyaleső fajok I—II. (1 ábrával) 177—183 l.;
 193—200 l. — *Dr. Horváth Géza*: Rovarokról vett magyar helyne-
 vek 183—187 l. — *Kelecsényi Károly*: Három nyitramegyei lepkefaj
 187—188 l. — *Dr. Horváth Géza*: A magyarországi Chermes-fajokról

188—190 l. — *Ugyanaz*: A magyarországi szunyogpoloskák (1 ábrával) 200—208 l. — *Ugyanaz*: Termiták hazánkban 208—211 l. — *Chyzer Béla*: A katiczbogár a magyar gyermekköltészetben 211.—214. l. — *Dr. Entz Géza*: Adatok egy hazai csőző-pók pontosabb ismeretéről—II. (3 táblával) 217—231 l.; 241—248 l. — *Paszlavszy József*: A *Coraebus bifasciatus* életmódja és kártétele hazánkban (1 ábrával) 232 238 l. — *Dr. Horváth Géza*: Poloskákban élőködő legyek 238—239 l. *Koritsánszky János*: A kalló-cserebogár Kecskeméten 239 l. — *Pisó Kornél*: Az aranyos futrinka hazánkban 249 l. — *Kuthy Dezső*: Ákáczfában élő bogarak 249 l. — *Kelecsényi Károly*: Ujabb felfedezések Nyitramegye lepkefaunájából 249—250 l. — *Biró Lajos*: Pókkal vendégeskedő legyek 250—251 l. — *Dr. Chyzer Kornél*: Potló adatok Zemplénmegye bogár faunájához 251 l. — *Dr. Horváth Géza*: Termitáknál zselléreskedő rovarok 251—252 l.

Mezőgazdasági Szemle. Szerk. és kiad. *Cserháti Sándor* és *Dr. Kosutány Tamás*. Magyar-Óvár 1885. III. évf. *Gruner Lajos*: A lónak eredete, fejlődése és miveltetési története 109—122; 152—160; 204—221 l. — *Dr. Szaniszló Albert*: A repcének egy rovarellenségéről (*Cecidomia brassicae*) 264—266 l. — *Ugyanaz*: Fejtegetések a modern zoologia köréből 304—312; 352—362; 394—399; 460—463 l.

Gazdasági Lapok. Szerk. és kiadó *Ordódy Lajos* Budapest. 1885. XXXVI. évf. *Baranyai István*: A szipolykárók 598—600 l.

Méhészeti Lapok. Szerk. *Kriesch János*. Budapest. 1885. VI. évf. *Fenyéri Sándor*: Miből épülnek a sejtek. 55—59 l. — *Kis-Apsai Méhely Lajos*: A dolgozó méh párosodása 73—81 l.

Erdészeti Lapok. Szerk. *Bedő Albert*. Budapest. 1885. XXIV. évf. — Képes-e a szű az egészséges élő fában nagy pusztítást okozni? 57—58 l. — *Pisó Kornél*: Három exotikus selyemhernyó 242—245 l. — *Paszlavszy József*: Gubacsok a magyar tölgyön (*Quercus conferta* Kit.) 301—302 l. — A fenyőpinty (hegyi pinty, *Fringilla Montifringilla* L.) tömeges megjelenése 304—306 l. — *F. Káros* hernyók 399 l. (*Phycis abietella* Fabr.) — *Jo.* A *Chrysomella* (*Agelastica*) *alni*, mint kéregpusztító 553—554 l. — *Jo.* A *Hylesinus fraxini* Fabr. 634—635 l. — *Paszlavszy József*: Egy ritka bogár kártételéről hazánkban (*Coraebus bifasciatus* Ol.) 1188—1197 l.

Iskolai értesítők 1884—85-ről. *Eurget József*: A vér és vérkeringés a gerinces állatoknál. Munkácsi áll. gymn. 3—10 l. — *Dr.*

Cserni Béla: Kiméljük a hasznos állatokat. Gyulafehérvári r. kath. gymn. 3—32 l. — *Laczkó Dezső*: A gerincesek állatok csontrendszerének fejlődéséről. Debreczeni rom. kath. algymn. 3—18 l. — *Dr. Petri Károly*: Ergebniss entomologischer Excursionen im Gebiete Schässburgs. Segesvári ág. főgymn. 1—63 l. — *Thalhammer János*: Odonata Fabr. Adatok Kalocsa vidéke rovarfaunájának ismertetéséhez. Kalocsai érseki főgymn. III—XIX. l. — *Nagy Ferencz*: Darwin és Darwinismus. Kecskeméti ref. lyceum 3—13 l.

Zeitschrift für die gesammte Ornithologie. Herausg. von *Dr. Julius von Madarász*. Budapest. 1885. II. Jahrg. *Hermann Schalow*: Zur Ornis der Mark Brandenburg 1—44 l. — *Meyer A. B.* Notornis Hochstetteri Meyer (Taf. I.) 45—46 l. — *Henke K. G.* Ueber selten vorkommende Vögel (Taf. III—IV) 47—49 l. — *Madarász J.*: Beschreibung eines neuen Tetraophasis aus Ost-Tibet (Taf. II.) 50—52 l. — *Schiavuzzi B. Dr.*: Osservazioni fenologiche e sui passaggi degli Ucelli nel litorale Austriaco durante l'Anno 1884. (Tavola V.) 52—61 l. — *Talsky József*: Die Raubvögel Mährens 73—93 l. — *Landois H.* Prof. Dr.: Ueber die Nahrung der im Münsterlande heimatenden Spechte 93—96 l. — *Berleps Hans* von und *Jhering Herm.* von: Die Vögel der Umgegend von Taquara do Mundo Novo, Prov. Rio Grande do Sul. (Taf. VI—IX) 97—184 l. — *Homeyer E. F.* von Der Kaukasische Fliegenfänger *Muscicapa semitorquata* nov. sp. (Taf. X) 185—186 l. — *Walter Adolf*: Briefliche Mittheilung 187 l. — *Blasius Prof. Dr. Wilhelm*: Beiträge zur Kenntniss der Vogelfauna von Celebes (Taf. XI—XIV) 201—328 l. — *Keller F. C.* Aus dem Leben des Alpenmauerläufers 329—340 l. — *Washington Stefan Freiherr* von: Ornithologische Notizen aus Istrien 341—367 l. — *Finsch O.* und *A. B. Meyer*. Vögel von Neu Guinea zumeist aus der Alpenregion am Südostabhange des Owen Stanley Gebirges (Hufeisengebirge 7—8000' hoch) gesammelt von *Karl Hunstein I.* Paradiseidae (Taf. XV—XXII) 369—391 l. — *Csató Johann v.* Ueber der Zug, das Wandern und die Lebensweise der Vögel in den Comitaten Alsó-Fehér und Hunyad 392—522 l. — *Tschusi Victor Ritter v.* Bastard von *Anas boschas* L. (*domestica*) und *A. clypeata* L. 523—524 l. — *Tschusi Victor Ritter* von: Die ornithologische Literatur Oesterreich-Ungarns 1884. 525—530 l.